

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	154-01-65
Дата	29, 04 2021

16. 38
14

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА XLV НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Г-ЖА ИВА ЙОРДАНОВА-РУПЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87 ал.1 на Конституцията на Република България и чл. 76 ал.1 на ПОДНС, внасяме законопроект на Закон за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване, съгласно установеният ред.

ВНОСИТЕЛИ

Иван Велов
Влазиев Дачев
Борислав Сакоб

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОН ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Обн. - ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г.; попр., бр. 98 от 18.10.2002 г.; изм., бр. 86 от 30.09.2003 г.; доп., бр. 70 от 10.08.2004 г.; в сила от 01.01.2005 г.; бр. 74 от 13.09.2005 г.; в сила от 01.01.2006 г.; изм. и доп., бр. 77 от 27.09.2005 г.; изм., бр. 88 от 04.11.2005 г.; бр. 95 от 29.11.2005 г.; в сила от 01.03.2006 г.; изм. и доп., бр. 105 от 29.12.2005 г.; в сила от 01.01.2006 г.; изм., бр. 30 от 11.04.2006 г.; в сила от 12.07.2006 г.; изм. и доп., бр. 65 от 11.08.2006 г.; в сила от 11.08.2006 г.; изм., бр. 82 от 10.10.2006 г.; доп., бр. 99 от 08.12.2006 г., в сила от 09.01.2007 г.; изм., бр. 102 от 19.12.2006 г.; изм. и доп., бр. 105 от 22.12.2006 г.; в сила от 01.01.2007 г. изм., бр. 31 от 13.04.2007 г., в сила от 13.04.2007 г.; изм., бр. 41 от 22.05.2007 г.; изм. и доп., бр. 89 от 06.11.2007 г.; изм., бр. 36 от 04.04.2008 г.; изм. и доп., бр. 52 от 06.06.2008 г.; изм. и доп., бр. 105 от 09.12.2008 г.; изм., бр. 12 от 13.02.2009 г., в сила от 01.05.2009 г.; Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ, бр. 32 от 28.04.2009; изм., бр. 19 от 13.03.2009 г., в сила от 10.04.2009 г.; изм., бр. 35 от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г.; изм. и доп., бр. 47 от 23.06.2009 г., в сила от 23.06.2009 г.; изм., бр. 82 от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г.; изм., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г.; изм. и доп., бр. 103 от 29.12.2009 г.; изм. и доп., бр. 46 от 18.06.2010 г., в сила от 18.06.2010 г.; изм., бр. 61 от 06.08.2010 г.; изм., бр. 35 от 03.05.2011 г., в сила от 03.05.2011 г.; изм. и доп., бр. 42 от 03.06.2011 г.; изм. и доп., бр. 32 от 24.04.2012 г., в сила от 24.04.2012 г.; изм., бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 01.07.2012 г.; изм. и доп., бр. 53 от 13.07.2012 г., в сила от 13.07.2012 г.; изм., бр. 82 от 26.10.2012 г., в сила от 26.11.2012 г.; изм., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм., бр. 27 от 15.03.2013 г.; изм., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г.; изм., бр. 22 от 11.03.2014 г., в сила от 11.03.2014 г.; изм., бр. 98 от 28.11.2014 г., в сила от 28.11.2014 г.; изм. и доп., бр. 62 от 14.08.2015 г., в сила от 14.08.2015 г.; изм., бр. 95 от 08.12.2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 96 от 09.12.2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм. и доп., бр. 101 от 22.12.2015 г., в сила от 22.12.2015 г.; доп., бр. 81 от 14.10.2016 г., в сила от 14.10.2016 г.; изм. и доп., бр. 12 от 03.02.2017 г.; изм., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г.; изм. и доп., бр. 76 от 19.09.2017 г.; изм., бр. 96 от 01.12.2017 г., в сила от 03.01.2018 г.; изм., бр. 53 от 26.06.2018 г., в сила от 26.06.2018 г.; доп., бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 01.01.2019 г.; изм. и доп., бр. 98 от 27.11.2018 г., в сила от 27.11.2018 г.; изм. и доп., бр. 1 от 03.01.2019 г., в сила от 03.01.2019 г.; изм., бр. 17 от 26.02.2019 г.; изм., бр. 24 от 22.03.2019 г., в сила от 01.01.2020 г.; изм., бр. 36 от 03.05.2019 г. с Решение № 5 от 19.04.2019 г. на КС на РБ по к. д. № 12 / 2018 г.; изм., бр. 79 от 08.10.2019 г., в сила от 08.10.2019 г.; изм., бр. 81 от 15.10.2019 г., в сила от 15.10.2019 г.; изм., бр. 101 от 27.12.2019 г.; изм., бр. 21 от 13.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г.; изм. и доп., бр. 54 от 16.06.2020 г.; изм., бр. 21 от 12.03.2021 г.

§ 1. В член 88 алинеи 4 и 5 се заличават.

§ 2. В чл. 93, ал. 10 изречение първо след „Административнопроцесуалния кодекс“ се добавя „в едномесечен срок“. Изречение второ на ал. 10 от чл. 93 се заличава.

§ 3. В чл. 93, ал. 11 се заличава.

§ 4. В чл. 95, ал. 1 ЗООС в края се изтрива „или на общественодостъпно място“ и се заменя с „и на общественодостъпно място“.

§ 5. В чл. 99, ал. 8 се правят следните изменения думите „14-дневен срок“ се заменят с „едномесечен срок“.

§ 6. В член 99 алинеи 9 и 10 се заличават.

§ 7. В чл. 122а, ал. 5 ЗООС след „до заявлението“ и преди „в т. ч. и в държавите, засегнати от дейността на инсталацията в условията на трансгранично въздействие“ се добавя „и до основните доклади и становища, предадени на компетентния орган до този момент“.

След приемане на разпоредбата новият текст ще има следната редакция: (5) В 14-дневен срок от приключване на проверките по ал. 1 или повторното подаване на заявлението по ал. 3 компетентният орган по чл. 120, ал. 1 започва процедура по издаване на комплексно разрешително, за което писмено уведомява оператора, и съвместно с общините оповестява и осигурява в продължение на един месец при равнопоставеност достъп на заинтересованите лица до заявлението и до основните доклади и становища, предадени на компетентния орган до този момент, в т. ч. и в държавите, засегнати от дейността на инсталацията в условията на трансгранично въздействие.

§ 8. В чл. 123б, ал. 1, т. 5 ЗООС след думата „разпоредба“ се добавя запетая „ в това число резултатите от оценката“.

§ 9. В чл. 124, ал. 8 след „до проекта за актуализиране“ се добавя „и до основните доклади и становища, предадени на компетентния орган до този момент“

След приемане на разпоредбата новият текст ще има следната редакция: (8) При актуализиране, когато се прилага чл. 123а, ал. 3, или във връзка с ал. 2, т. 1 на комплексно разрешително компетентният орган осигурява достъп на заинтересуваните лица до проекта за актуализиране и до основните доклади и становища, предадени на компетентния орган до този момент по реда на чл. 122а, ал. 5.

§ 10. В чл. 127, ал. 2 думите „14-дневен срок“ се заменят с „едномесечен срок“.

ВНОСИТЕЛИ: Иван Венов
Владимир Пачев
Борислав Сакъзов

МОТИВИ

НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Предложенията целят преодоляване на несъответствия между националното ни законодателство и правото на Европейския съюз и международните актове в сферата на опазване на околната среда, отразяване на тълкувателните решения по преюдициални въпроси на Съда на ЕС, гарантиране правото на достъп до правосъдие до въпроси свързани с опазване на околната среда, както и постигане на ефективно и своевременно участие на заинтересованите лица в процедурите по вземане на решения за околната среда.

Предложението по чл. 95, ал. 1 ЗООС

Настоящата редакция на чл. 95, ал. 1 ЗООС предполага информация за инвестиционните предложения да се публикува на уеб страниците на възложителя и на компетентните органи, както и в средство за масово осведомяване. Информацията се обявява на обществено достъпно място само по решение на органа. Тази редакция на разпоредбата не съответства на Директива 2011/92/ЕС относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда („Директивата за ОВОС“) и Конвенцията за достъп до информация, участието на обществеността в процеса на взимане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда („Конвенция от Орхус“).

Конвенция от Орхус изисква заинтересованата общественост да бъде информирана чрез публична обява или индивидуално по подходящ, своевременен и ефективен начин (чл. 6, ал. 2). Това изискване е възприето и в чл. 6, ал. 2 от Директивата за ОВОС. Указания за прилагането на тези изисквания се извличат от Препоръките от Маастрихт относно насърчаване на ефективно участие на обществеността във вземането на решения по въпроси на околната среда, изготвени съгласно Конвенцията от Орхус (Препоръките от Маастрихт).

Препоръките от Маастрихт уточняват, че избраните методи за уведомяване на обществеността „трябва да бъдат пригодени, за да достигнат до възможно най-голяма част от заинтересованата общественост и колкото е възможно повече от лицата, които са в непосредствена близост до предлаганата дейност или нейните последици; (параграф 63 от Препоръките от Маастрихт). Препоръчват се следните форми за уведомяване на обществеността, които да се прилагат кумулативно, за да се гарантира, че съобщението ще достигне максимално широк кръг лица (параграф 64 от Препоръките от Маастрихт):

„а. На обществено място в непосредствена близост до предложената дейност (например, на видна ограда или указател на сайта на предложената дейност и др.);

б. На публично достъпно табло в сградата на органа, компетентен да вземе решение, и на видна и обществено достъпна част от уебсайта на компетентния публичен орган;

в. Във вестник с географския обхват на потенциалните ефекти на предложената дейност и който достига до по-голямата част от обществеността, която може да бъде засегната или заинтересувана от предложена дейност;

д. На места, които са много посещавани от съответната общественост и обикновено се използват за целта (напр. табла в обществени зали, пощи, магазини и търговски

центрове, места за поклонение, училища, детски градини, спортни зали и места за срещи за маргинализирани групи, както и на автобусни спирки, спортни игрища и др.);

д. На таблата за обяви и уебсайтовете на всички местни власти в района, които могат да имат отношение към проекта.“

Уведомяването на обществеността за процедурите по ОВОС е предпоставка за включване на засегнатите лица в процеса по вземане на решение и поради това следва да обезпечи участието на възможно най-широк кръг засегнати лица на възможно най-ранен етап. Към момента задължението за поместване на обявлението на общественодостъпно място е само възможност. Информацията трябва да се предостави задължително посредством електронни средства за комуникация и средствата за масово осведомяване. Трябва да се отчете, че уведомяването по електронен път има ограничени възможности. По данни на НСИ, през 2019 г. 25% от населението на България няма достъп до интернет. В малките населени места процентът вероятно е по-висок. Наред с това лицата, които нямат достъп до интернет, често са представители на уязвими групи – възрастни, инвалиди, без образование. Тези фактори допълнително ограничават възможностите им да бъдат информирани посредством електронни форми на комуникация.

Обявленията на обществено достъпно място са традиционно използвани в България. Предвид изложението съображения, използването им следва да бъде задължително, а не по решение на органа.

Предложението относно чл. 122а, ал. 5 и чл. 124, а. 8 ЗООС

Предложенията целят правилно транспониране на Директива 2010/75/ЕС относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) („Директива за емисиите от промишлеността“). Писмо на Европейската комисия EU Pilot - EUR (2017)9184 от 15/06/2017 изрично посочва, че разпоредбите на точка 2 от Приложение IV не са транспонирани в националното ни законодателство (т. 23 и т. 24 от доклада). Към днешна дата това несъответствие не е преодоляно.

Приложение IV, т. 2 от Директивата за емисиите от промишлеността изисква при осъществяване на обществена консултация при издаване и актуализация на комплексно разрешително на обществеността да бъде предоставен достъп до основните доклади и становища, предадени на компетентния орган по времето, когато заинтересованата общественост е била информирана в съответствие с точка 1 от приложението. Българското законодателство не транспонира тази разпоредба. При извършване на обществена консултация при актуализация на разрешителни например, на обществеността се представя достъп само до проекта на решението. Обществеността не може да се уведоми за предпоставките, въз основа на които е взето предложеното на обсъждане решение и дали те отговарят на законодателството. Подобен подход ограничава участието на обществеността и води до формално провеждане на процедури без постигане на целите на общественото участие. Предложените изменения целят транспониране на Директивата в посочената част и подобряване на възможностите за обществено участие при вземането на решенията относно околната среда.

Предложение за изменение на чл. 123б, ал. 1, т. 5 ЗООС

Чл. 15, алинея 4, подпараграф 4 от Директивата за емисиите от промишлеността изисква при издаване на разрешение дадена инсталация за оперира без да спазва нормите, определени със Заключенията за най-добри налични техники, компетентният орган да документира в приложение към условията на разрешителното причините за това, включително резултатите от оценката и обосновка за наложените условия. Чл. 123б, ал. 1 ЗООС предвижда едновременно с подготовката на проекта на комплексно разрешително да се изготвя техническа оценка, която обосновава приложимите условия в комплексното разрешително. Тази разпоредба не транспонира в цялост посоченото изискване на чл. 15, алинея 4, подпараграф 4 от Директивата за емисиите от промишлеността. По-конкретно, в чл. 123б, ал. 1, т. 5 не е предвидено при предоставяне на разрешение на основание чл. 123а, ал. 3 ЗООС, в приложението към разрешителното да се документират резултатите от оценката по чл. 123а, ал. 3 ЗООС. Предложената редакция ще осигури съответствие с тази част от Директивата за емисиите от промишлеността.

Удължаване на сроковете за обжалване на решения за преценка на необходимостта от извършване на ОВОС, решения по ОВОС и комплексни разрешителни

Предложението предвижда удължаване на сроковете за обжалване на решения за преценка на необходимостта от извършване на ОВОС, решения по ОВОС и комплексни разрешителни от 14 дни на един месец. Предложеното изменение цели да гарантира правото на достъп до правосъдие по въпроси, засягащи околната среда, като на членовете на засегнатата общественост се предостави реална възможност да бъдат информирани за посочените решения и да упражнят правото си на защита.

Съгласно установената практика на съдилищата решенията за преценка на необходимостта от извършване на ОВОС, решенията по ОВОС и комплексните разрешителни са индивидуални административни актове. Директивата за ОВОС и Директивата за промишлените емисии предвиждат, че тези актове могат да бъдат обжалвани от членовете на засегнатата общественост. Понятието е транспонирано в ЗООС и включва е обществеността, „която е засегната или с вероятност да бъде засегната, или която има интерес при процедурите за одобряване на планове, програми, инвестиционни предложения и при вземането на решения за издаването или актуализацията на разрешителни по реда на този закон или на условията в разрешителното, включително екологичните неправителствени организации, създадени в съответствие с националното законодателство.“ (т. 25 от § 1 от Допълнителните разпоредби на ЗООС). Предвид спецификите на посочените актове и тяхното въздействие върху околната среда, засегната общественост може да включва значителен брой лица.

Предвиденият към момента 14-дневен срок за оспорване на посочените административни актове започва да тече от публичното съобщение за издаване на акта. За сравнение, за страните участвали в производството по издаване на индивидуален административен акт, този срок започва да тече от индивидуалното съобщение. Поради изложените съображения, членовете на засегнатата общественост са в положение, много по-близо до това на лицата, засегнати от общ административен акт, отколкото до това на лицата, които са участвали в производството по издаване на акта. За лицата, засегнати от

общ административен акт, АПК предоставя възможност да оспорват акта в едномесечен срок от съобщението за издаването за издаване на акта или в 14-дневен срок от отделните съобщения до лицата, участвали в производството пред административния орган.

Предложение за изменение на чл. 88, 93 и 99 от ЗООС

Предложените изменения на чл. 88, 93 и 99 премахват допълненията на ЗООС приети през 2017 и 2019 година създаващи едноинстанционни съдебни производства по отношение на решения и становища на министъра на околната среда и водите в процедури по екологична оценка и ОВС по програми, планове и инвестиционни предложения, които са определени като обекти с национално значение с акт на Министерския съвет и са обекти със стратегическа важност. Обектите с национално значение или от стратегическа важност са най-големите и често разположени в множество области инфраструктурни проекти, които могат да окажат изключително съществено въздействие върху околната среда. Липса на правна логика е техният съдебен контрол да е на една инстанция, докато съдебният контрол на малки регионални или локални проекти с по-малко влияние върху околната среда да се подлагат на двуинстанционен контрол.

ВНОСИТЕЛИ:

Иван Велюв
Влазиев Паша
Борислав Сакъов

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ
НА ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

I. Основания на законодателната инициатива:

Законопроектът се основава пряко на разпоредбите на Директива 2011/92/ЕС относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда и Конвенцията за достъп до информация, участието на обществеността в процеса на взимане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда. Предложенията целят подобряване на достъпа до правосъдие и участието на гражданите и юридическите лица по въпросите на околната среда.

II. Заинтересовани страни

Заинтересовани страни са всички физически и юридически лица на територията на ЕС и опериращи в България, за които се създава правна сигурност по отношение еднакво прилагане на разпоредбите на Директива 2011/92/ЕС относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда и Конвенцията за достъп до информация, участието на обществеността в процеса на взимане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда. С прилагането на закона техният достъп до правосъдие свързан с прилагане на процедурите по ОВОС и ЕО ще бъде по широк.

III. Анализ на разходите и ползите

Законопроектът не изисква допълнително финансиране с публични или частни средства.

IV. Административна тежест и структурни промени

Закона не изисква нови структури или персонал в държавната администрация и не създава нови процедури.

V. Въздействие върху нормативната уредба

Закона не касае промяна на други закони и изисква само актуализация на наредбите по неговото прилагане.

Иван Велов
Владимир Пачев
Борислав Сакозев